

Gerðarætturinn dæmði Frí ferð aftur og fram

Fakligi gerðarætturinn hefur nú tikið avgerð um trútmálið millið Arbeidsmannafélagið og Arbeidsgevarafélagið viðvíkjandi arbeiðnum uppá vatnbygginguna í Havnardali.

Byggifélagið Phil & son skal lata arbeiðsfólkið flyta aftur og fram og við lön til arbeiðsfólkið fyrri

ferðina út í Havnardal, umframnt skulu tíðarhóskandi skúrdar o. t. setast upp til fólkið.

Bæðir partarnir skulu gjalda hvor sína helvt af sakarkostnaðinum kr. 225.—.

Tað verður skilað til, at eitt arbeiðsð skal gerast við limum Havnar Arbeidsmannafélags.

»AT SITERA EFTER BEHAG«

Tá í sosiallöggevan endiliga varð viðtökin í tí líki, hon er í dag var Knút Vang, blaðstjóri, reiðiliga illa nögdur við úrslitið og segði burt út í Dagblaðnum, at hann hevíð gjört tjóðveldismann-um vart við, at um sosiallöggevan varð viðtökin, so vildi löysingin verð útsett í mong ár fram í tíðina.

Vit hava siterað Knúts Vangs egnu orð, men tey tolið hann ikki hoyra og roynir at kasta sær við, at vit her í blaðnum hava endurtikið skeivt; men so er ikki. Vit hava endurtikið tað, ið Dagblaðið segði — og einki annað.

Hitt, at Dagblaðið við hvørt stegur skeivt frá, er ein søga fyrri seg. Tað hendi á politiskum fundi í Klakksvík, at Hákun Djurhuus kom soleiðis fyrri, at hann mátti standa til svars fyrri, hvor ið segði sætt, Hákun ella Dagblaðið; men tað ferðina — og tað vil Hákun ivaleyst vátta, eins og hann gjordi á fundinum, har fleiri hundrði Klakksvíkingar vóru til steðar — at hann hevíð rætt, meðan Dagblaðið hevíð skeivt.

Nú skal hetta ikki verða tikið sum eitt eindomi um, at Dagblaðið altið sigur skeivt frá, men einans á tann hátt, at tað kann koma fyrri, at politiskir móiðstøðumenn kunnu verða óansnir.

I nevndu grein, har Knút Vang kemur inn á tað, at sitera eftir behag, vil blaðstjórin gerð tað til, at slíkt ódemokrati er ikki framt av nokrum sum javnaðarmannum.

Bert eitt »sitera« við fullkomiliga gæra tað, ið áður er sagt.

I Dagblaðnum verður skrivað?

Minni skattur

EINGIN politikkari fer við gleði undir at gera týggjar skattaálegg-inger; men heldur eingin politikkari kann skáka undan her, tí peningur skal til, um vit skulu hava skip, havnir, vegir, sjúkrahús, sosiallöggevu, skúlar o. s. fr.

Men tað kann vera »stóru« munnur á, hvor ið skipar fyrri og leggur til rættir, tí ikki ellir menn hava hitt rætta hegnið, og ikki allir flokkar føra slíkan politikk, at lagaliga verður farið fram í skattamálum og lagaliga ferð fram, tað tað reður um umstíðingina av tókum almennum peningi.

Undir seinasta landstýri vóru javnaðarmenn skuldsettir fyrri at hava lovað minni skatt. Hetta hovuð javnaðarmenn ongtið gjört, men eftir stendur tann nakni veruleiki, at undir hesum stýri varð

skattamarkið hækkað frá 2000 uppi 4000 kr. — barnafrádrátturin 80 kr. fyrri barnið, tá imtökan var undir 9000 kr. og 60 kr. fyrri barnið, tá skattaimtökan var omanfyrri 9000 kr.

»Tað er sjálvsagt, at føroyskir sjálfstýrismenn meta um alt, sum kann hava ávirkan á sjálfstýrið, og undirritaði hevur undir-ir viðgerðina av fólkpensjóns-löginu sagt, at fullt sjálfstýri kann ikki verða framt fyrrenn, vit eru forir fyrri at gjalda tað, sum eisini fólkpensjónin kostar.

Hetta er ein endurtakan av tí, ið Dagblaðið áður hevur skrivað um fólkpensjón og sosiallöggevu yvir-hovur.

Eftir hesum »sitera« kann ikki skjiljast annað enn at fólkaflokkurin hevur tað politisku hugsjón, at tað hóast alt skulu vera nøkur, ið ófrast skulu í teirra »marghát-lig« löysingartali.

»Sjálvstýrissamgongan« hevur víst og prógvað, at hon ikki kann útfirna nærhendis tí, ið framt var tey »irni«, tá ein javnaðarmaður sat í lögmannssessinum. Hon er eitt eindomi um, at alt tað, ið hesir so-kallaðu »sjálfstýrismenn« hava talað og skrivað einki hevur við veru leikan at gera.

Tvørturimóti mugu teir »fúluga ganga í fotspor teirra, ið tað eina ferð hóskað; at rópa fyrri »sam-bandsmenn«.

Undir tí stýrinum var nakað gjört og avrikað; og teir, ið nú hava tikið við máttu verið takk-samir fyrri at komið til eitt so væl borðeitt borð, har tað heldur ikki trýtur við hampuligum góðum til teirra, ið av elli, avlanni, sjúku ella øðrum orsökum eru komið at liva á skuggasíðu lívsins; men góð-um, ið hesir menn lættliga vildu »ofraða« fyrri lívsfjar sjónarmið.

Danski forsætisráðharrin setur fram uppskot um 60 miljónagrunnin

Á ráðharrafundi í gjár samtykti danska stjórnin at Krag, forsætis-málaráðharrin skal seta uppskotið fram í Fólkatinginum um ilögugrunnin uppá 60 miljónur krónur.

Uppskotið verður broytt sum til mælt av Føroya Løgtingi, soleiðis at 5 limir koma at sita í nevndini fyrri grunnin, upprunaliga uppskotið mælti til 3 mannanevnd. Teir tveir verða valdir av lögting-inum. Upprunaliga mælti lands-stýrið til at lögtingið fekk ein mann í nevndina, men vegna Jav-naðarflokkin mælti Øregaard til, at

Eingin formaður —

Fjá skrivara Fiskimannafélags-ins er komið svar uppá fyrispurn-ing og leysatíðindi um formann felagsins, ið vit nevndu í seinasta blaði.

Svarið er hetta:

Nei, felagsskrivarin hevur ikki hoyrt hesa illgítt, fyrr enn Sosi-alurinn ber hana, og í øllum førum er hon ósonn.

Tá ið Erlendur Patursson gjordist landsstýrismaður, varð hildið uppat við at gjalda honum formannsløn, (hon hevur ongtið verið meira enn 625 kr. um má-náð). Meðan Erlendur Patursson er landsstýrismaður fær hann ikki virkað sum felagsformaður. Næst-formaður er eingin, og virkar tí nevndin hagar til formansval verður.

Felagsskrivarin.

Tað er ein lógin atburður, sum verður sýndur limunum í størsta fakfelag landsins. Skrivari felagsins sigur, at felagið als ikki hevur nakran formann, ei heldur næst-formann.

Við øðrum orðum, fiskimenn verða ikki umbodaðir á verðugan hátt, bara sum best ber til.

Vanligt er, at formaður verður valdur í annars stað, tá ei heldur næstformaður finst.

Men so er ikki í Fiskimannafelagnum. Har tykir alt at verða hovudleyst.

Onkustaðni verður eisini hesin siður nýttur?

Men ódámiligur er hann.

Tá neyðin er størst...

Henda vikan er Reyða Kross viki. Merkjastola fer fram til frama fyrri miskunnararbeiði, sum felagið umboðar.

Tað er ofta boð eftir Reyða Krossi, tá vanlukkan er — seinasta hjálpin frá Føroyum var tá jarð-skjalvotin í Skopje gjordi so nógv um seg. Tá sendi Reyði Krossur í Føroyum 20.000 kr.

Felagið eigur sum er kr. 40.000.

Stuði felagið, — eisini kann peningur sendast á postgjørokontu nr. 7950.

løgtingið velur tveir limir. Hesa tilmæling hevur danska stjórnin góttikið.

Á einum fundi í Slagelse, sum danski fólkatingsmaðurin Nini-Hansen (konservativur) helt, segði hann m. a., at tað undir ongun umstøðum mátti slakast í 12 milla fiskimarkinum, so sum kravt verður kring Føroyar. Í samband við ynski hjá Sovjet um at sleppa inn-um mark, tí segði hann, russisku skipini hava onnur orindi enn bert at fiska.

Tað var flokkurin og ikki einstakur maður

Herra Zacharias Sørensen,

Tað er kanska farið framvið hjá tygum, at grein mín, hin fyrsta var verjugrein fyrri javnaðarflokkin imóti ógrundaðari og eftir minum tykki lágðiggjandi atsókn frá and-støðumonnunum, har ið eingin minni enn frægi Kristján Matras, professari, varð nýttur sum hovudsleggia. Javnaðarmenn vóru úrlatnir øllum góðum klæðum og vanvörðisliga settur teirra millum, sum svikið hava tjóðskapin og givið seg upp sum trælir og skósveinar hjá aðrir tjóð, dønum.

Eg brá verju míni ikki við skuld setingum, men við próvforslu fyrri sterku støðu javnaðarmanna í tjóð-skaparspurningum og veikligu støðu sjálfstýrismanna, sum vóru settir sum tjóðskaparhetjur av Kristján Matras, professara.

Tað var ikki frá minni síðu atlan at draga einstakan mann á gálgan, men at merkja teir av Kristján Matras, professara, gloriu krýndu sjálfstýrisslokkar við próv-fast um veruleikastøðum, ið eftir minum tykki setti alt annað enn

sjálfstýris- og nátionala gloriu um høvur.

Lat meg siga tað við tað sama, at júst tí, at hetta var ætlanin, eri eg óglaður við, at tygum og aðrir í einari setning, ið skjeyt til ein part av sjálfstýrisflokksins greina-gerð til uppskot sitt viðvíkjandi læraranna próvtokuskyldu fyrri at kunna vera lærari við føroyska fólkaskúlan, hava funnið eitt per-sónligt álöp frá mær á mann, sum tit — av givnum ella av monnum umrøddu persónligu viðurskiftum, sum tá stungu seg fram millum sjálfstýrismenn — nevna við navn!

Eg havi verið óskoytt! her, tí mær nýttist bara — fyrri at merkja sjálfstýrisflokksins støðu — at tik-ið upp aftur úr sjálfstýrisins við-merkingum í álitinum — saman-ber tingtíðindi frá 1928, har ið tað stendur: »... en del unge men-ne sker fra Færøerne læser ved danske seminarier og man ved, at de fleste unge har det ønske at komme igen i lærervirksomhed på Færøerne. Udvalget finder det derfor næ-

(Framhald á 2. síðu).

ÁTTATI ÁR

MIKKJAL HJÁ TUMMASÍ Í UNGAGARði, TANN 17. Í HL.

Dagligur róður út í fjørð in av tí 80 ára unglinginum

Álitismaður sum faur. Av besta sjómannum og útroðarmannum, ið Hetta kann av sonnum sigast um Mikkjal Jespersen, Mikkjal hjá Tummasi í Ungagardi.

Sum hjá so mongum føroyingi var havið einasti vegurin hjá Mikkjali í Ungagardi at bjarga sær føðina. Uppfóstranin til bakið á havinum merkti og merkir henda mann í allar lívsferð hansara.

Hann átti — summir liva enn — metar broður, ið eins og hann tíð-liga frá barnsbeini vóru vandir at egna línu og leita eftir agni og ið líga sluppu teir við í bát, ið varð teirra liv og álit.

Samant áttu teir motorbátar. Keyptu og leigðu skip.

Men lagnan var teimum sum so mongum alt annað enn blíð.

3 broður sjóløst á ungum aldri ið víðgona minnarið fórust 4 úr Ungagardi saman við svági Mikkjals.

Sama árið fór hann sjálvur fjórði við »Skarphedini« hjá Palla í Mýruni til Bretlands við saltfiski Fingu ringasta ódnarveður á heim-ferðini, ið tók 8 dagar.

Jú Palla í Mýruni kundi í dag sagt nógv góð orð um henda vln

sin, henda álitismann, ið var hans-ara høgna hond. Sama kundu feðgarnir Niels Juel Mortensen og Gudmund Mortensen, sum sýndu Mikkjali tað álit og víðing er hava hann til álitismann at hetma heim skipini, teir keyptu í útland-inum, Svíriki, Danmark og aðra-staðni.

Baði hegni og tol átti Mikkjal. Nógv arbeiði bera vinnu um ikki bera raskleika, men men um snittr skil og lagaligheit. Gardar og neyst og húst!

Timburarbeiði, útsmíð, segs-seyming, sjófart, fiskiskap langveg is og útroður, Einki arbeiði, ið knýtur seg til heim, uppi á landi og sjógvin er Mikkjali fremmart. Ikki bara snorið og linan, men eisini trolíð og snurváðið. Hann hevíð verið úti og ímillum fremm-andar fiskimenn og komið sær tnn í trolidiftina og snurváðisfiski-skapin, sum seint komu fyrri seg í Føroyum.

Kvæðarin góði var Mikkjal. Til-tikin. Er tað enn, og lætt lá hon-um fyrri at yrkja. Kvøllur á mál-inum kann hann enn hoyrast, tá ið ein kemur framvið húsi hansara á Framhald á 2. síðu.